

Dějiny civilizace II

10. – 13. století

vesnice

literatura

- Dějiny hmotné kultury I(1), 1985.
- Le Goff, Jacques, 1999: Středověký člověk a jeho svět. Praha.
- Nový, Luboš a autorský kolektiv, 1974: Dějiny techniky v Československu do konce 18. st. Praha, 63 – 146.
- Seibt, Ferdinand, 2000: Lesk a bída středověku. Praha.

Evropa

■ odlišné geografické podmínky

- půda
- klima
- hustota osídlení
- úroveň rozvoje zemědělství

■ agrární revoluce

- trojpolní hospodaření
- zemědělské nářadí
- zápřah

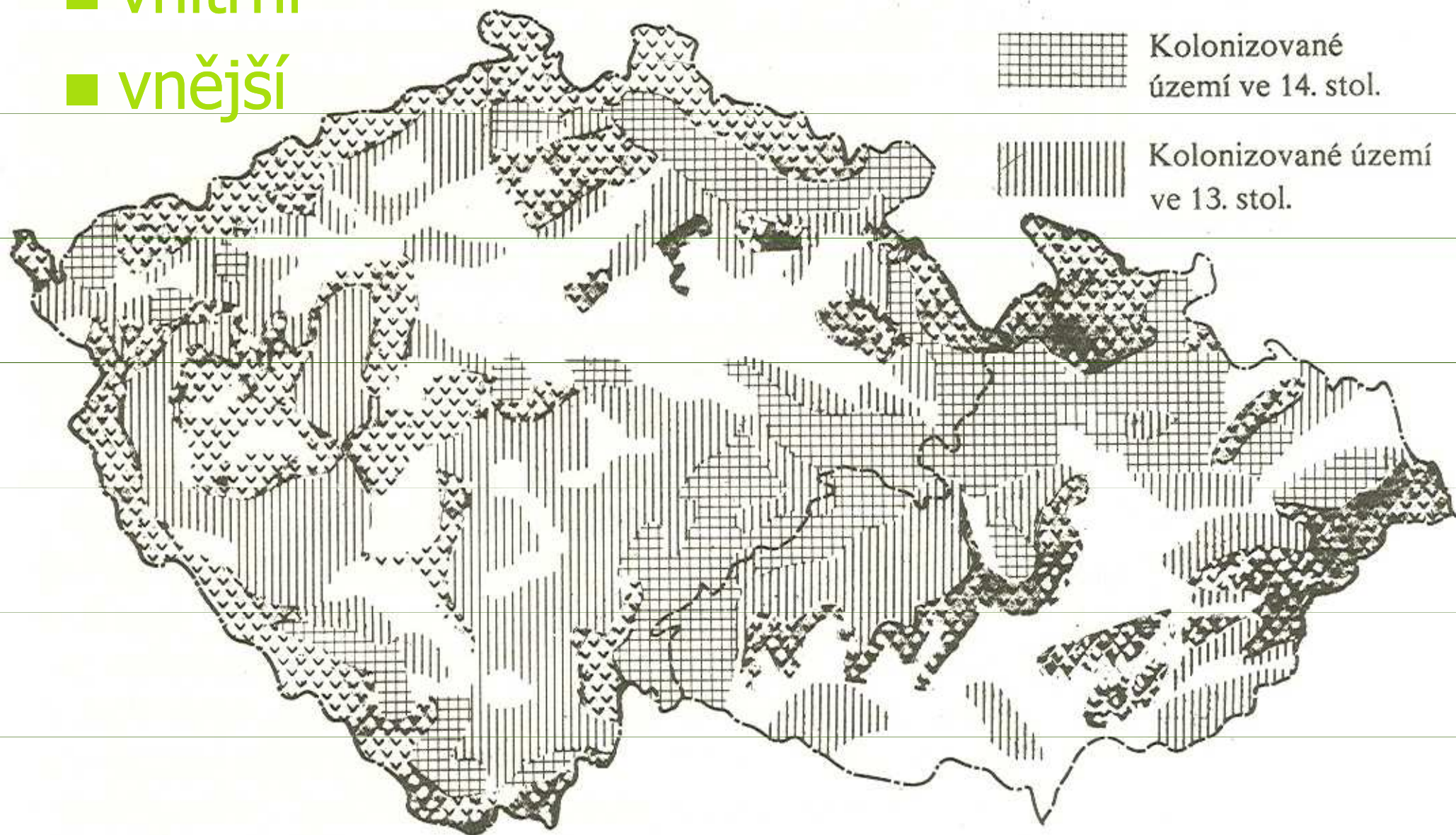
■ vesnice – více než 95% obyvatelstva

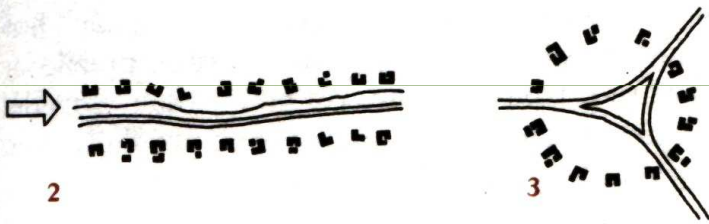
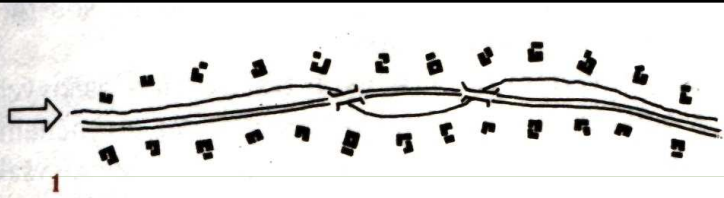
- demografický vrchol v prvních desetiletích 14. století (přes 73 mil. obyvatel)

kolonizace

■ vnitřní

■ vnější

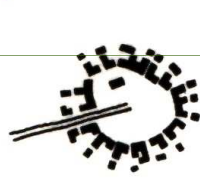
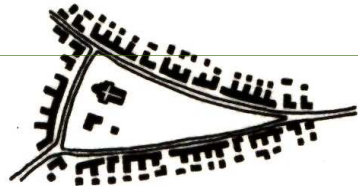

6

7

8

9

■ Půdorysy vesnic:

■ volně roztroušené vsi

■ lesní lánové vsi:

- dlouhé, po obou březích potoka (1)
- krátké dvojřadé (2)

■ lesní návesní (3)

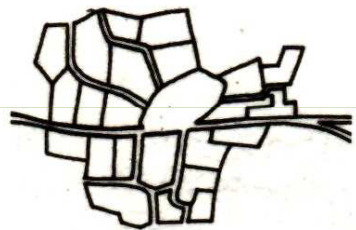
■ silniční vsi:

- dvě řady domů v těsném sousedství (4)
- silniční návesovka (5)
- ulicovka (6)

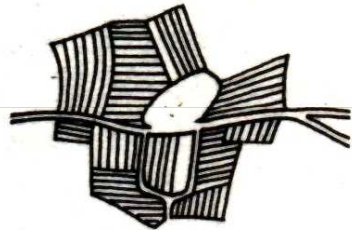
■ řádkový půdorys (7)

■ návesní vsi:

- návesovka (8)
- okrouhlice (9)

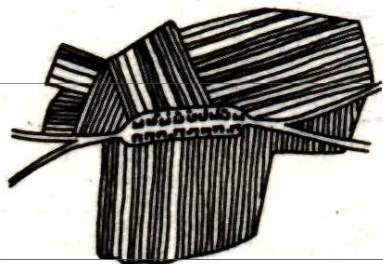
1

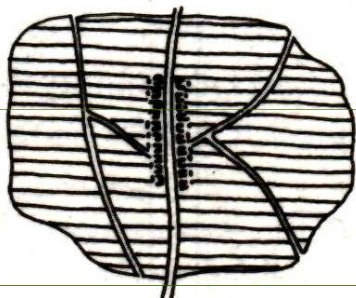
2

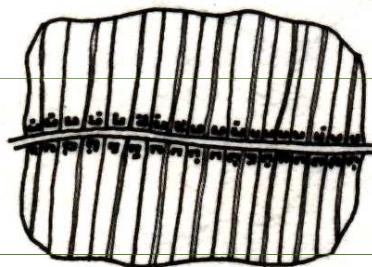
3

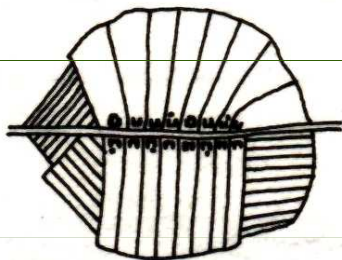
4

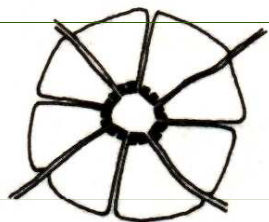
5

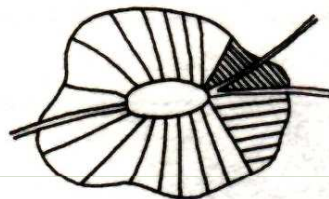
6

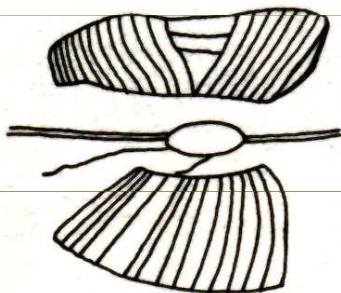
7

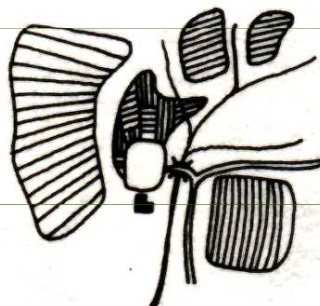
8

9

10

11

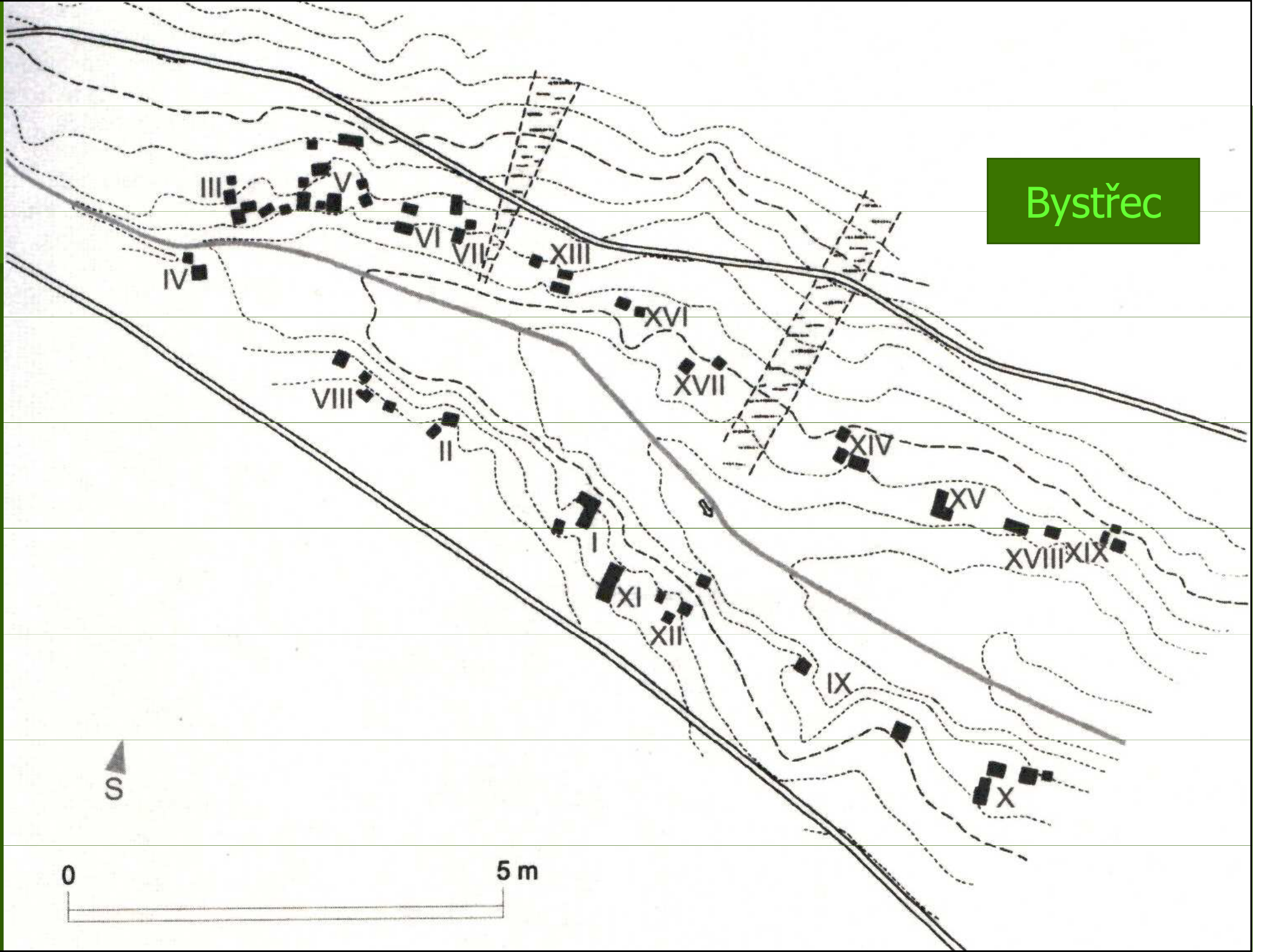
Plužiny

1. úseková
2. dělených úseků
3. traťová
4. nepravá traťová
5. délková
6. záhumenicová – lesní lánová
7. záhumenicová klínová a pásová
8. záhumenicová paprscitá
9. kompaktní
10. rozštěpená
11. rozptýlená

Pfaffenschlag

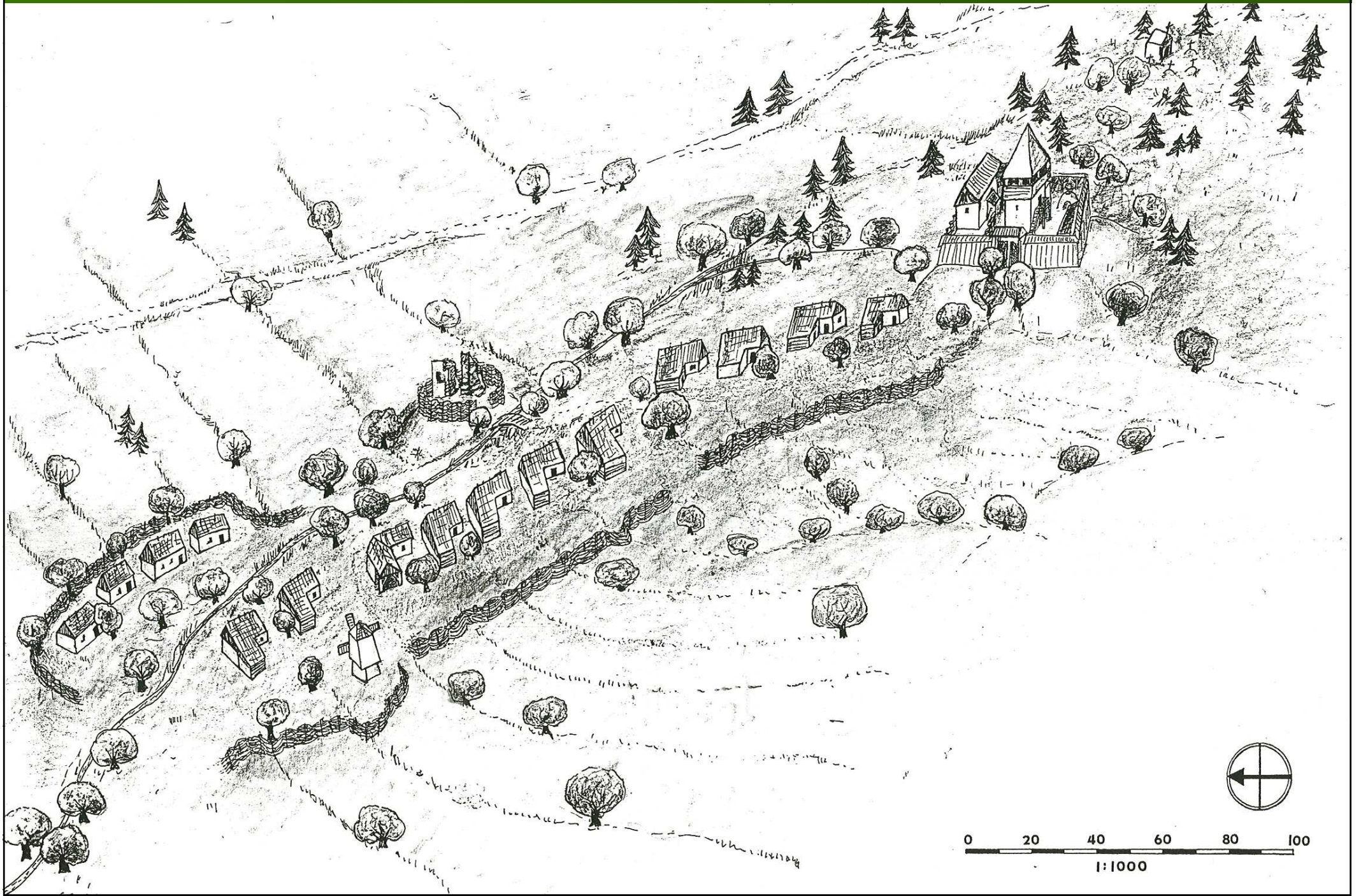

Bystřec

S

Konůvky

Mstěnice

2. polovina 11. – 1. polovina 12. století

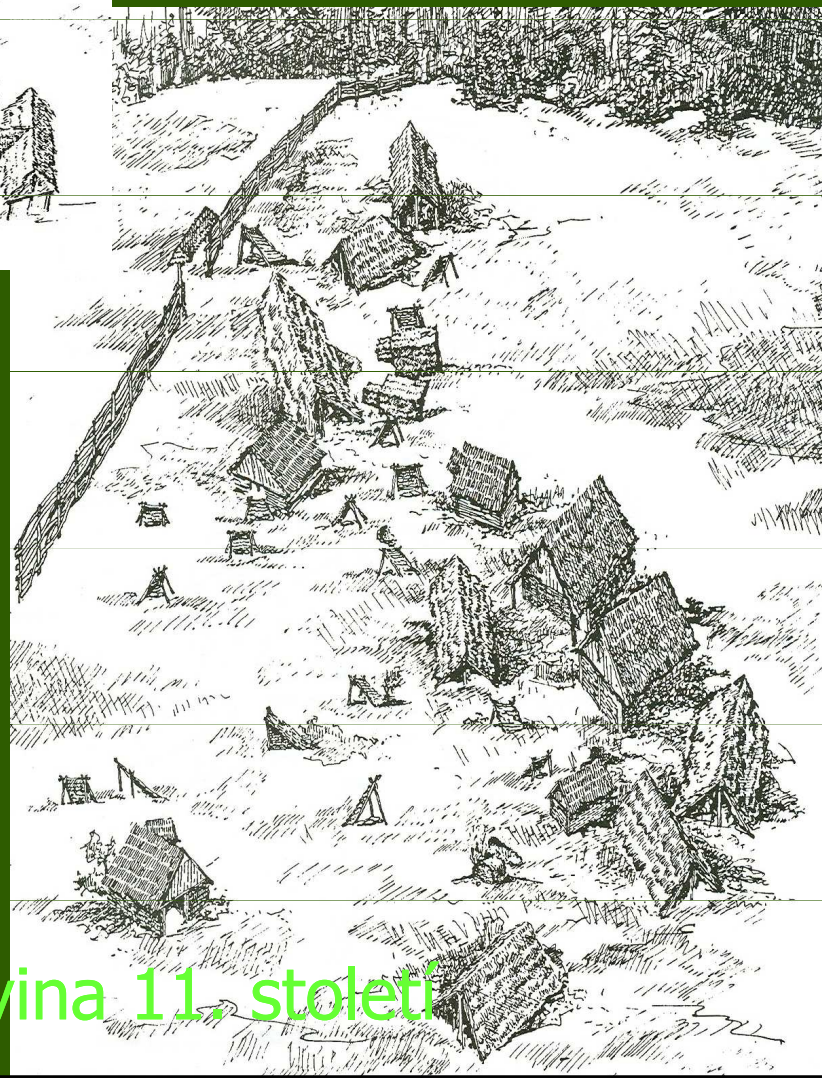
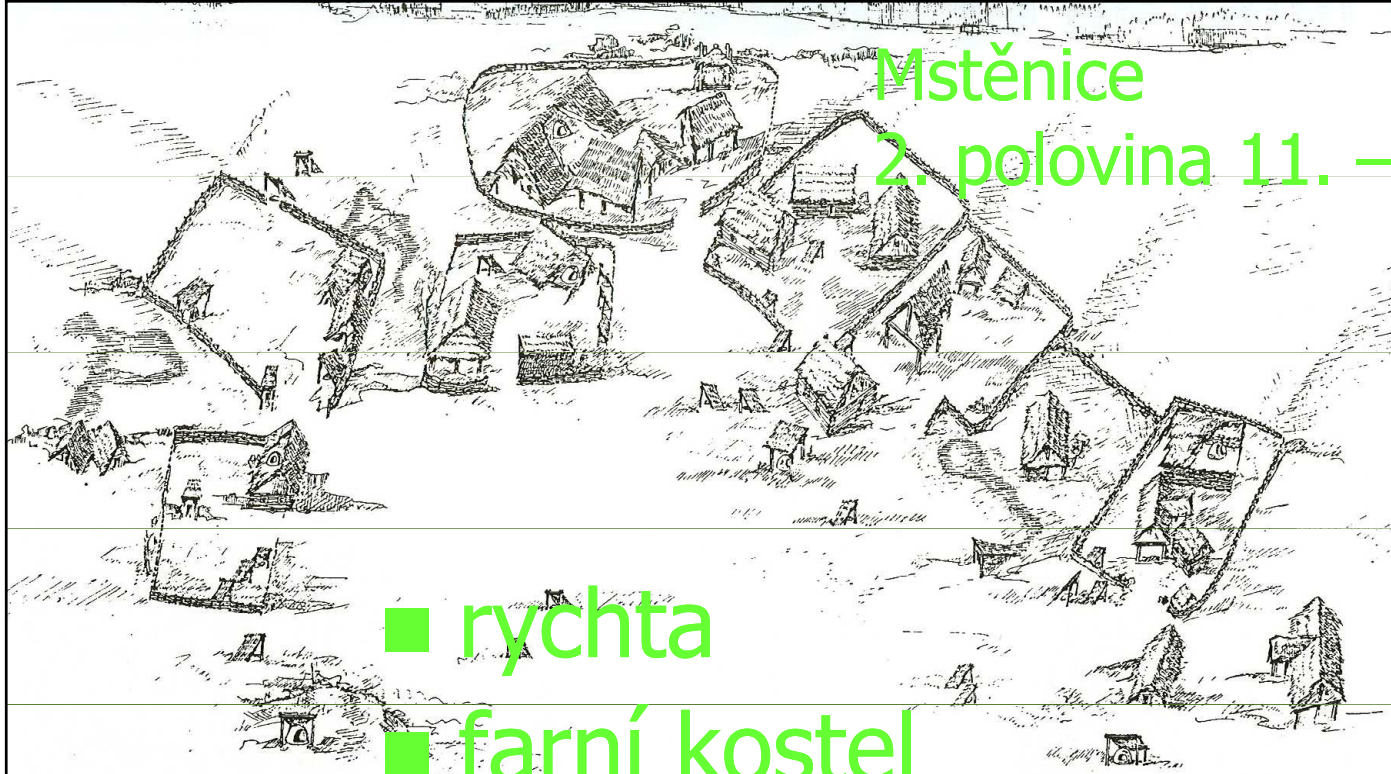
vesnice

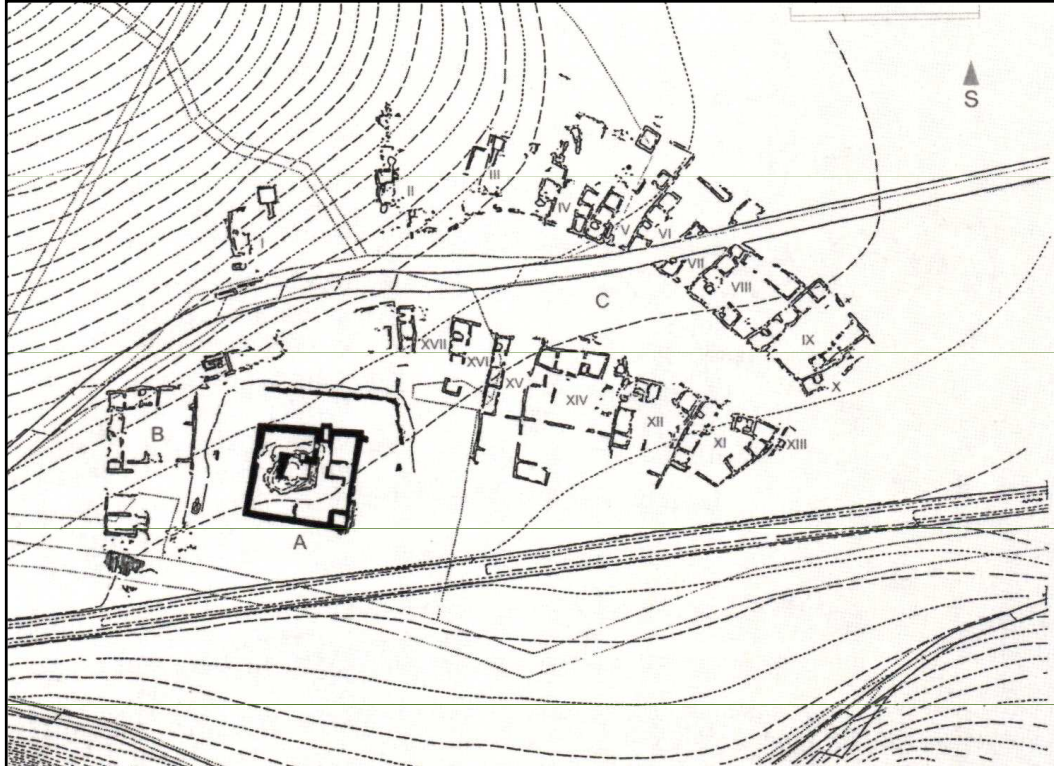
- rychta
- farní kostel

- fara
- hřbitov
- krčma
- kovárna
- mlýn
- trvz

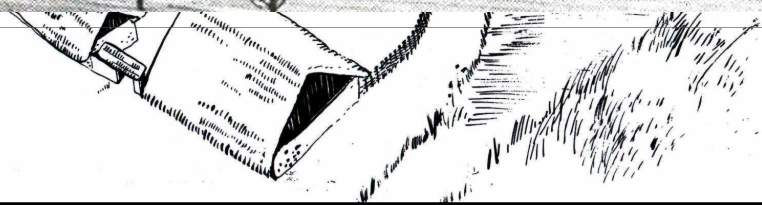
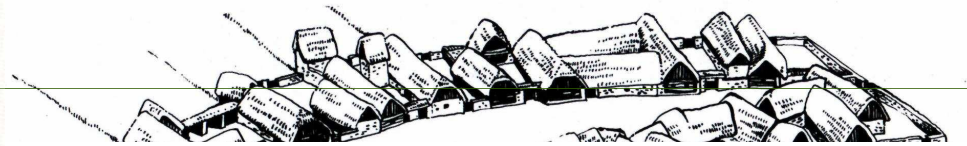
Mstěnice

10. – 1. polovina 11. století

Mstěnice

sociální struktura

■ pán

- „nižší“ právo (vojenské, teritoriální, jurisdikční)
- renta (relicie)
- robota
- ochrana

■ poddaný

- rolníci
- podsedci
- chudina
- řemeslníci
- rychtář (šafář, mlynář, krčmář)

■ svobodník

■ nápravník

■ farář

půda

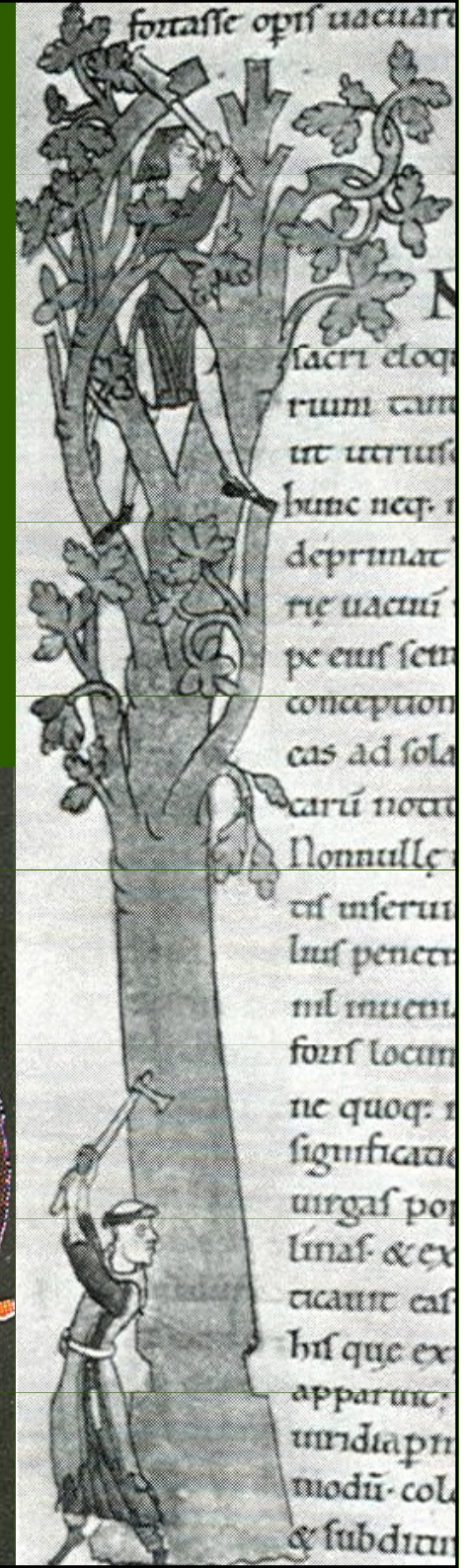
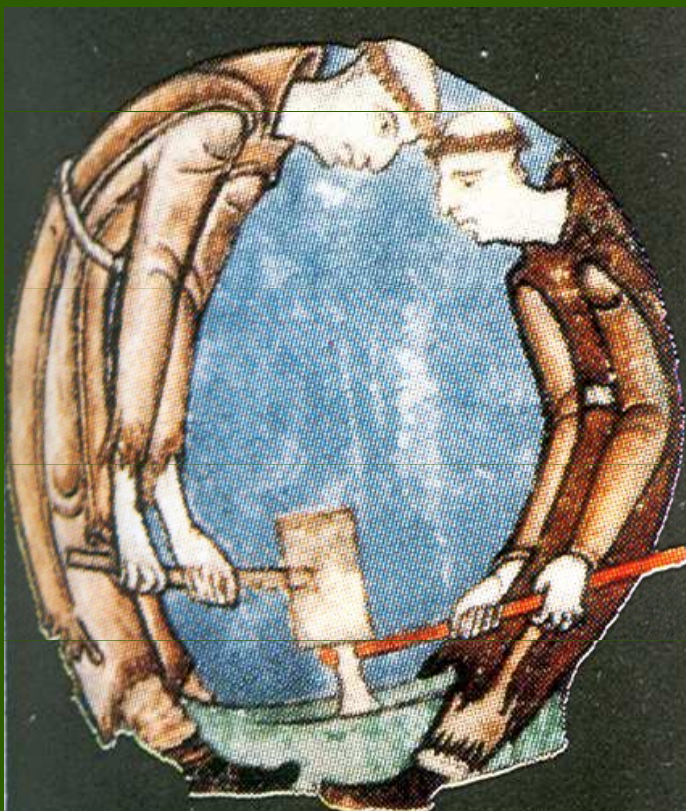
- v přímém užívání pána
- v pronájmu rolníků
- ve společném užívání
- lesy
- vodní toky

výměra

- lán
- strych, korec
 - násevek
- jitro
 - záhon (od 15.st.)
 - brázda

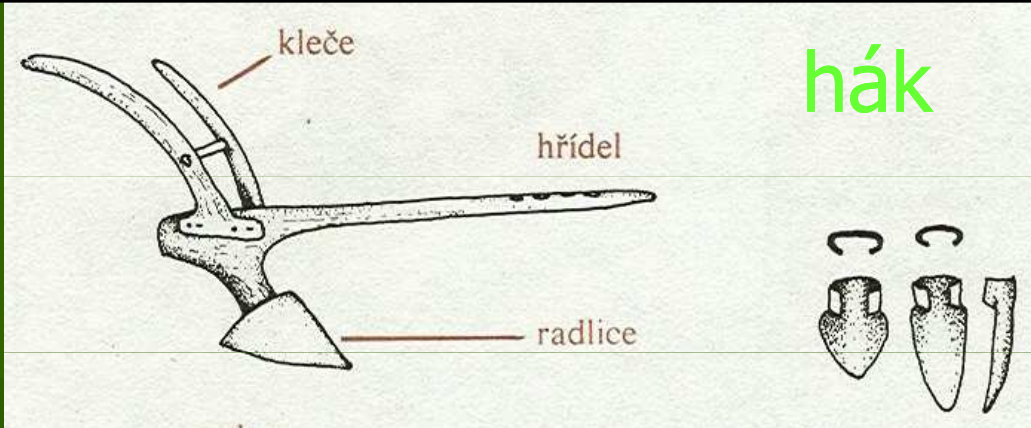
zemědělská půda

- klučení
- trojpolní hospodaření
 - ozim
 - jař
 - úhor

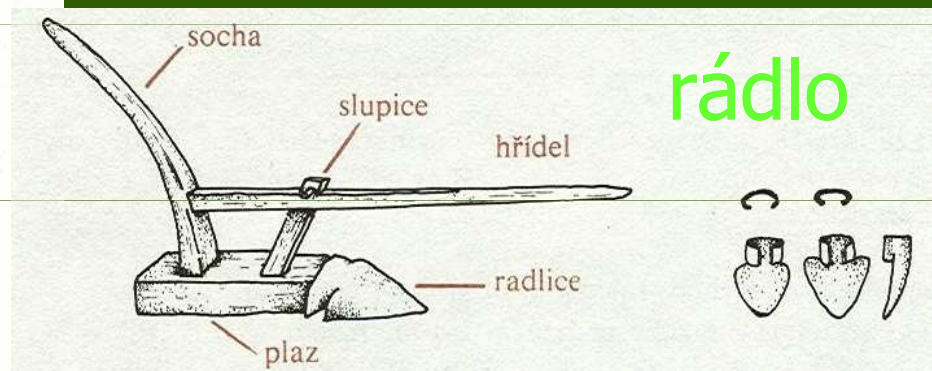
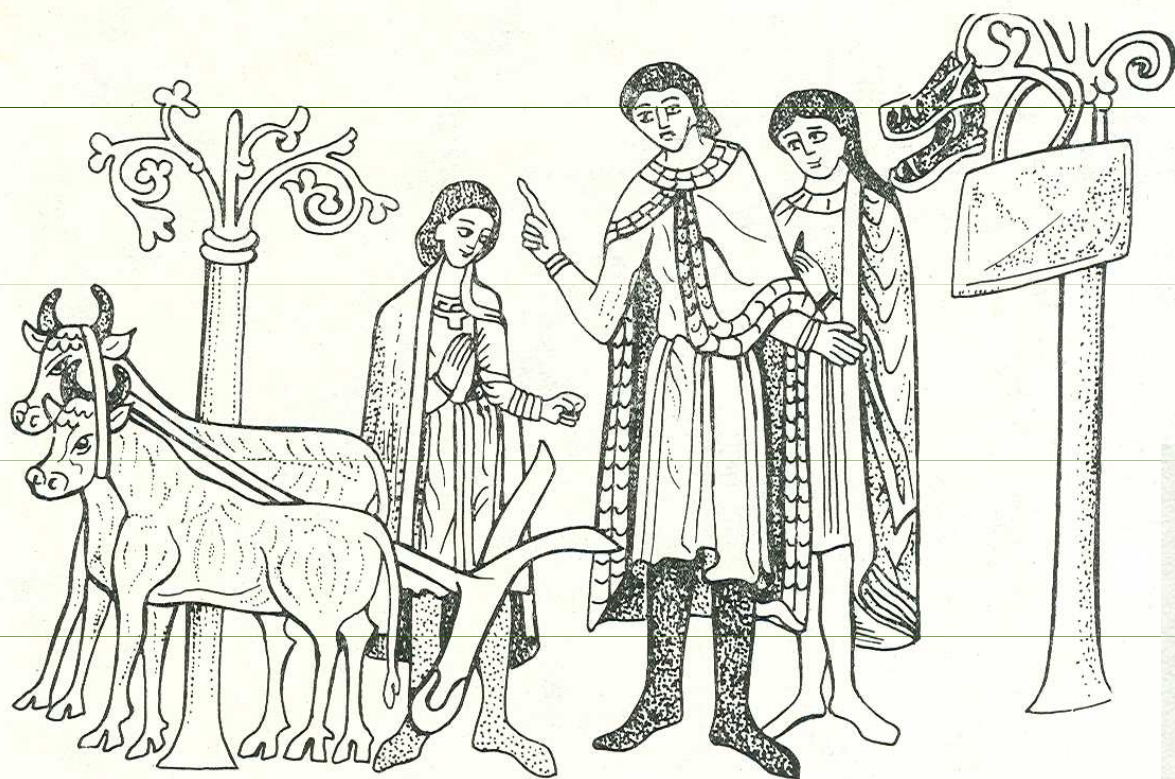
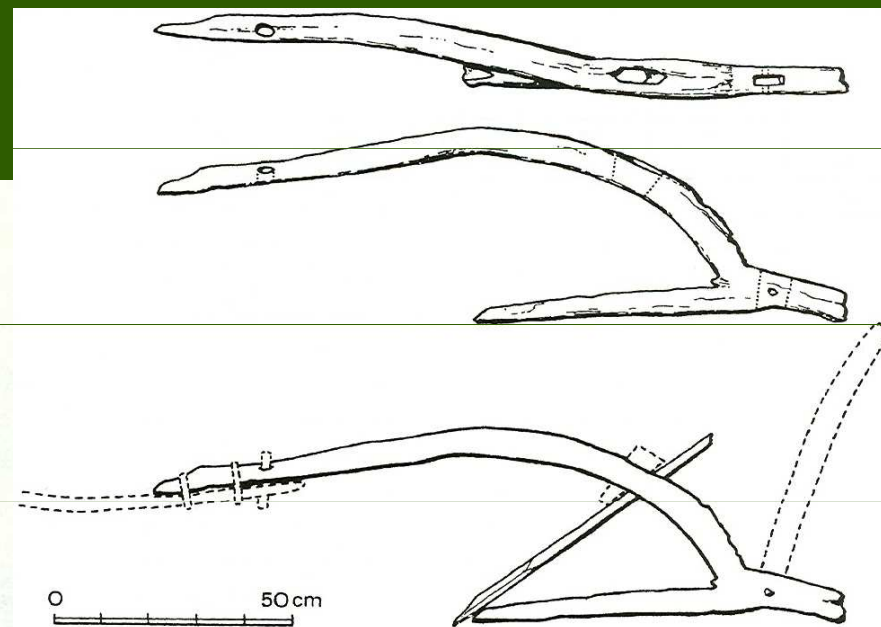

polní práce

- orba
- vláčení
- setí
- sklizeň

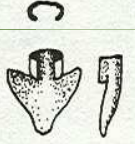
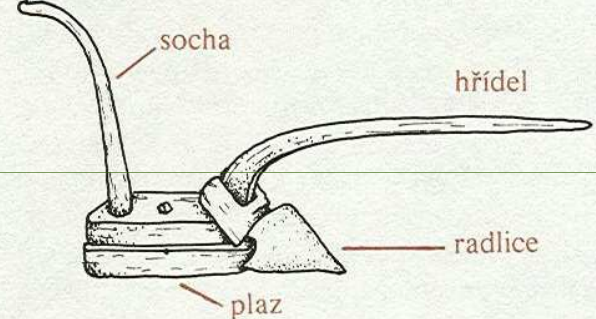
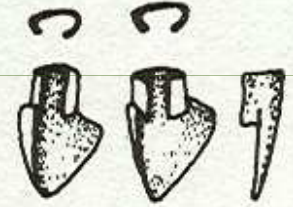
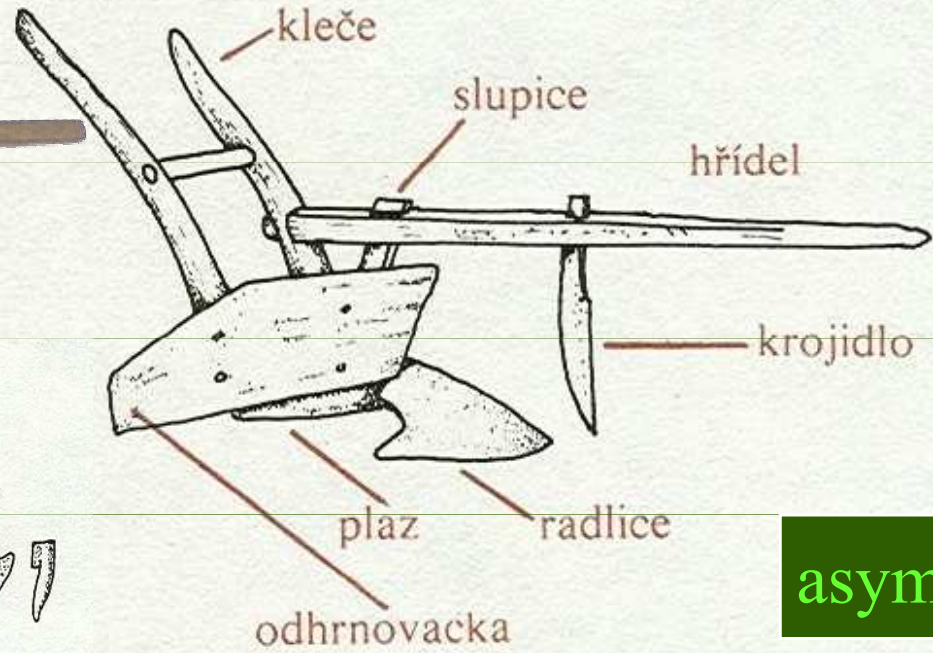
radlice

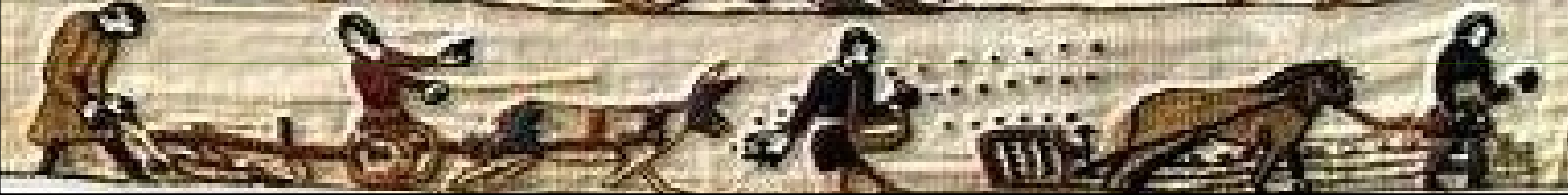
nákolesník

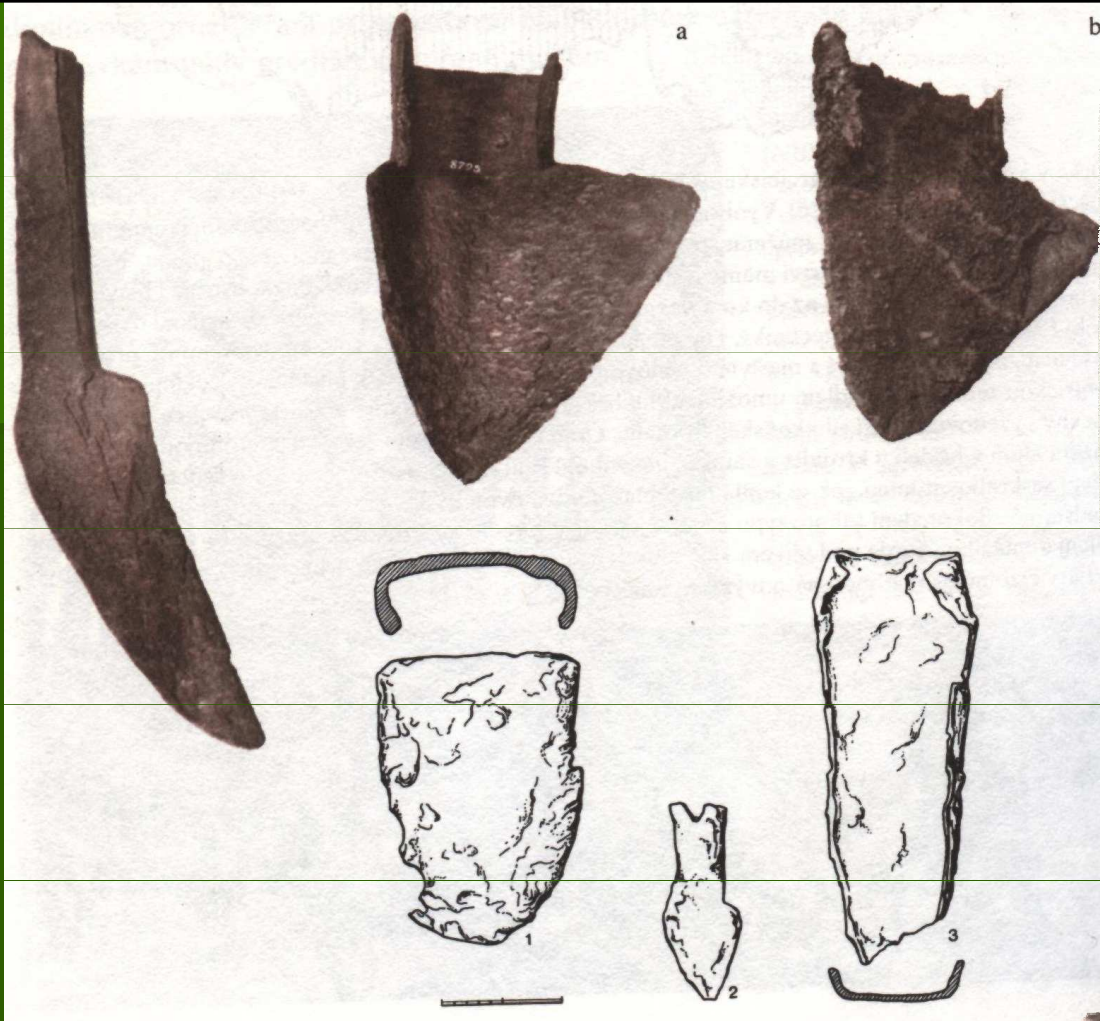

pluh

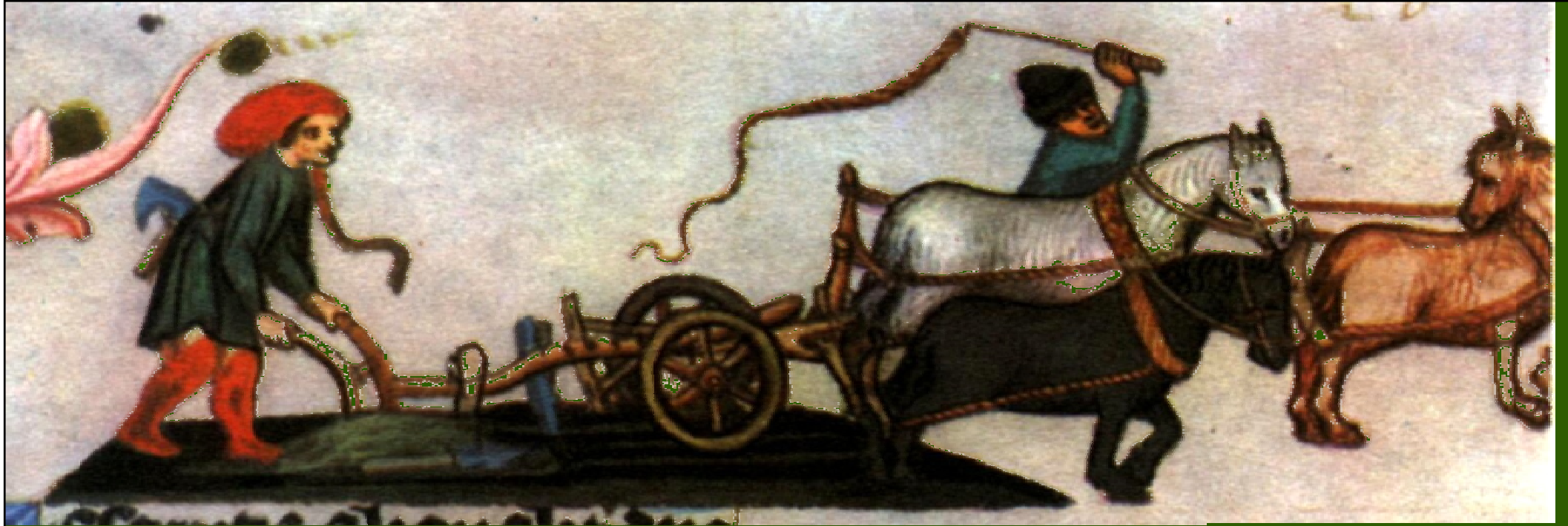
asymetrická radlice

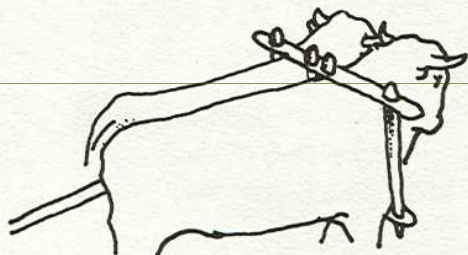
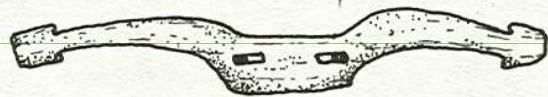
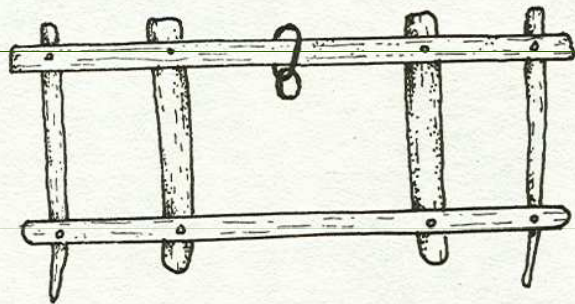
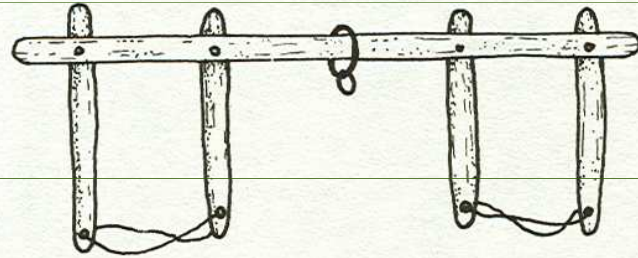
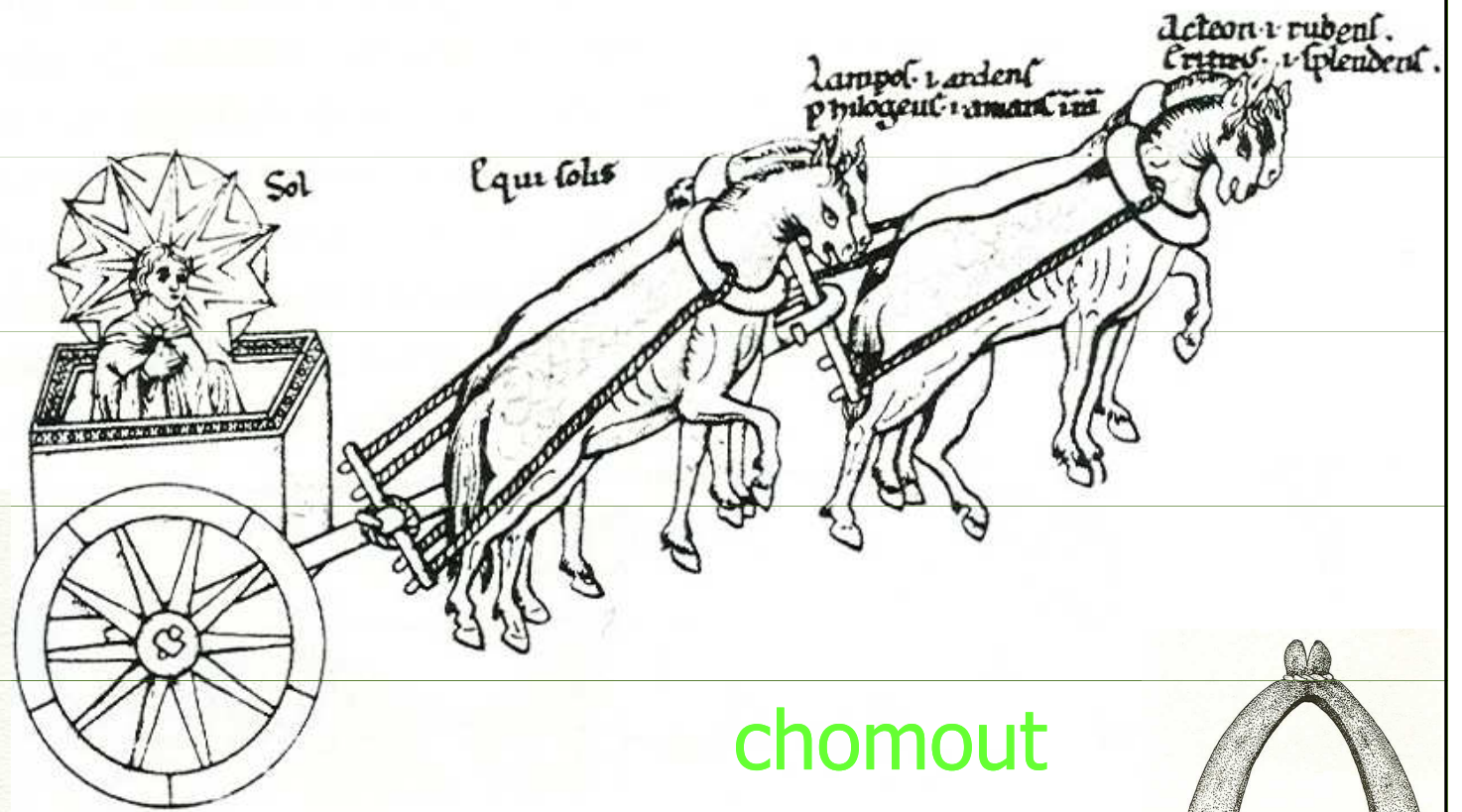
- krojidlo
- asymetrická radlice
- kopinatá radlička
- otky

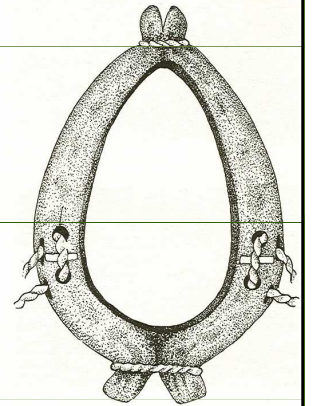

orba

potah

chomout

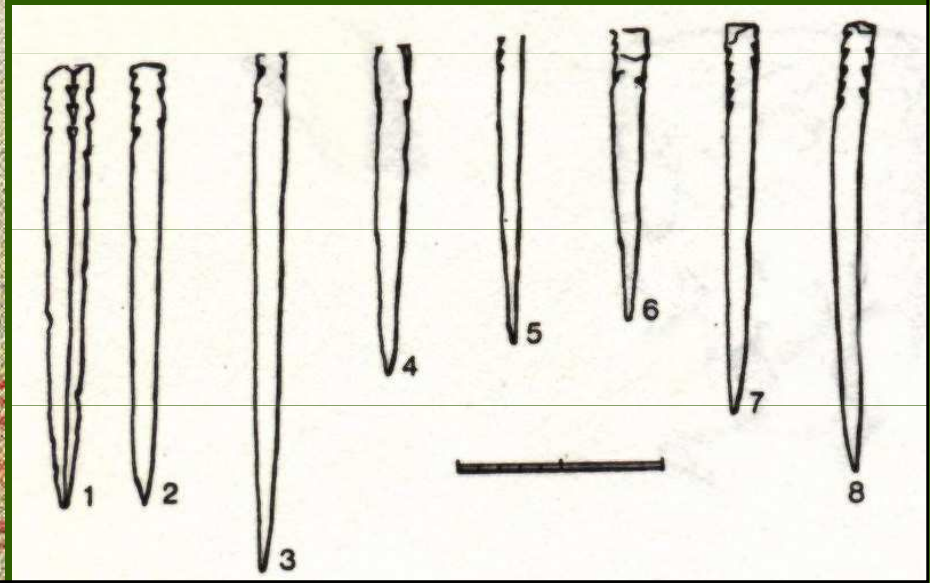

jho

vláčení - brány

setí

de seignā le seimē lūmē
Ombre pōrre pōr d' de
q'.

C **D**
xvi a **D**
v b vi **H** **ā**

srpy

žně

ADAM SATI METE

RAYN CAT
AR

de fructibus mune' dno'

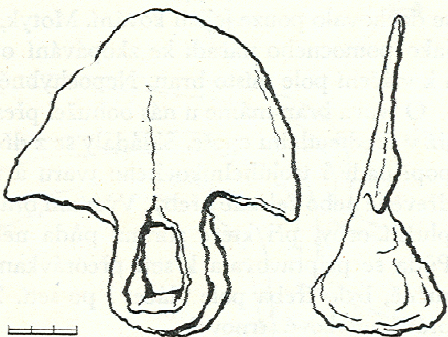
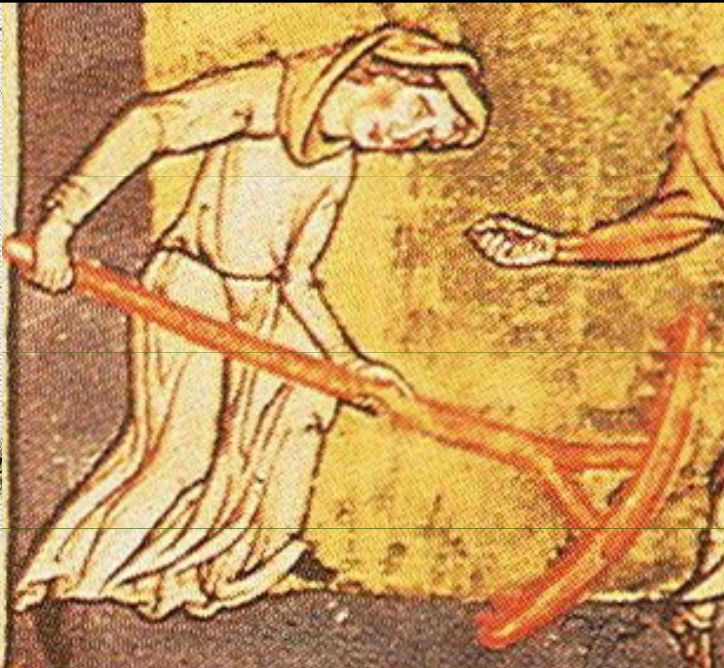

mlácení

nářadí

- kosa
- hrábě
- rýč
- lopata
- vidle
- cep
- motyka

sena

